

Motivering:

Fornlämningsmiljö präglad av ett stort antal monumentala bronsåldershögar

Uttryck för riksintresset:

Område med monumentala gravhögar och milsvid utsikt över Hallandsåsen och mot Skälderviken. Småbrutet odlingslandskap med betesmarker och stengärdsgårdar.

Fördjupning: (Text hämtad från det regionala kulturmiljöprogrammet)

Bjärehalvön är ett karakteristiskt bronsålderslandskap. Här finns stora gravhögar, gravrösen, fornåkrar och hällristningar. Det är framför allt det stora antalet bronsåldershögar som är utmärkande för området. Den tidiga bosättningen inom området var bland annat en följd av de goda betesmarkerna, det då varma klimatet och tillgången till fisk. De gynnsamma odlingsmöjligheterna tillsammans med närheten till havet gav stora försörjningsmöjligheter.

Under bronsåldern var kontakten med kontinenten omfattande och närheten till havet var en förutsättning för kommunikation. Bronset hade en viktig roll inte bara som material till statusföremål utan också i trosföreställningarna. Man offrade de skickligt tillverkade föremålen till högre makter i sjöar och vattendrag. Bostäderna under bronsåldern utgjordes av cirka 20-25 meter långa långhus där flera generationer levde tillsammans. De för Skåne så karakteristiska bronsåldershögarna, som byggdes framförallt under äldre bronsålder, återfinns oftast i de bördiga jordbruksbygderna i ett brett bälte längs kusterna med den största koncentrationen på Bjärehalvön.

Bronsålderns gravhög bestod vanligen av en torvbyggd jordhög med en central skelettgrav i form av en tråkista och ett täckande kärnröse i mitten. Runt högen fanns en kantkedja i form av stora stenar eller en kallmur. Högen byggdes på då den användes för sekundära brandgravar. Arkeologiska utgrävningar har visat, att högarna ofta innehåller rikt utrustade kvinnogravar. Det innebär att åtminstone vissa kvinnor kan ha haft en framträdande roll i samhället. Bronsålderns föreställningsvärld framstår som mycket rik på tidens hällristningar och i fyndmaterialen. På hällristningarna syns så kallade hjulkors, som tolkas både som soltecken och som vagnshjul, fotsulor, falliska män, yxor, och skepp. Skålgropar, små runda eller ovala försänkningar inhuggna i sten, hör även till denna föreställningsvärld. Skålgroparna har senare i historisk tid i folktron beskrivits som älvkvarnar. Bjärehalvön är ett av Nordens rikaste skålgropsområden

Salomonhög

På ett av de kraftigt markerade höjdstråken i det inre av Bjärehalvön finns ett större område med ett tjugotal gravhögar med fritt läge, av vilka Salomonhög är den mest dominerande. I norra delen av området finns även stensättningar. Högarna är troligen från bronsåldern. Den kuperade terrängen har en tämligen småskalig ägostruktur med ett stort inslag av betesmark, bitvis i form av enefälad. Stengärdsgårdarna i ägo gränserna bidrar till att ge området en ålderdomlig prägel.

Stora Nötte

På branten söder om Sinarpsdalen finns det inom ett begränsat område en större koncentration av gravhögar. Landskapet är kuperat och nyttjas till stor del som betesmark där stengärdsgårdarna markerar ägo gränserna.

